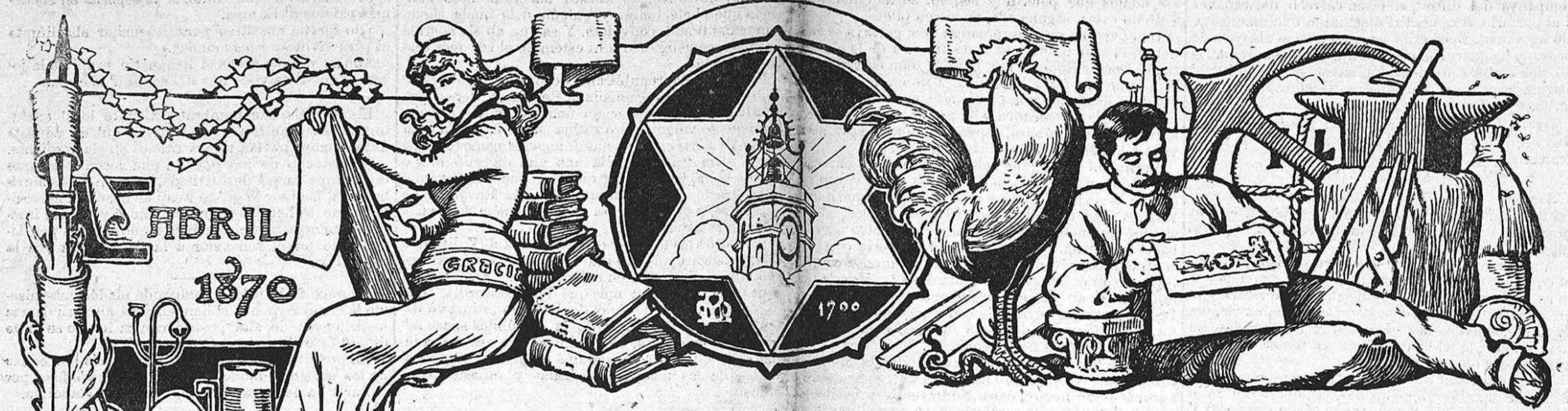

(0/38)

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa T. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.—Cuba, Puerto Rico y Extranjer, 2'50

LA SENMANA DE DIJOUS Á DIJOUS

REYNA una epidemia de *huelgas*. La de Reus, llarga y empenyada, vá terminar, no pot dirse que felisment, per quant no han conseguit els obrers casi res de lo que 's proposavan. Hi hagué á Barcelona alguns conatos de se-

cundar als companys de Reus; pero no totas las agrupacions obreras se mostravan conformes en la idea de *generalisar* aquella *huelga*, y 'ls esforços de alguns desesperats s' estrellaren en la indiferencia de la immensa majoria dels treballadors, que 'l diluns acudiren á la feyna.

En el carrer del Hospital ocorregueren algunas escenas lamentables, que ho son sempre y de veras, els atachs de uns obrers contra altres obrers, per l'única rahó de que 'ls uns volen treballar y 'ls altres s' empenyan en impedirho per medi de la violencia.

Las autoridades desplegaron molta forsa per evitar que 'ls partidaris de la *huelga general* logressin imposarse, y un cop llansadas per aquest camí no 's detingueren fins á suprimir algunas organizaciones obreras, fent objecte de persecucions als representants més significats de las mateixas. Allá hont no arriban els medis legals hi alcanza l'arbitrarietat.

A la Corunya, á Vigo y á Gijón reina una gran agitació obrera, preconsisantse per tot arreu la deria de la *huelga general*, que ha vingut á ser, per lo que 's veu una especie de infecció epidémica. El resultat

de la mateixa será allí com per tot, molts disgustos y cap resultat positiu.

A Cádiz la *huelga general* ha adquirit proporcions alarimants. Tots els oficis, en un dia donat varen parar, haventse donat el cas de no pastarse, ni sacrificarse en l'escorxador. Cádiz hauria quedat sense pá ni carn, si ne hagués cuitat á provehirse en algunas poblacions vehinhas.

L'ordre públich se perturbá gravement ab motiu del enterro de un obrer que havia mort en l'Hospital de Sant Joan de Deu. Una numerosa comitiva de

Els Vells

—¡A n' aquests sí que haurían de despatxarlos porque deixessin el camp lliure als joves, que de segur farían mes bona feyna qu' ells!

companys del difunt, se feren càrrech del cadàver i al portarlo al cementiri efectuaren una manifestació imponent. Dels crits passaren alguns als cops de pedra, i 'ls guardia-civils feren us de la suprema rahó, del mauser providencial, haventse produït un' alarma espantosa, corredissas, trastorns i alguns ferits.

La *huelga* de Cádiz amenassa contaminarse a San Fernando y algunas otras poblacions de la comarca.

**

Sembla que 'l govern hauria de preocuparse ab preferència de la qüestió obrera, per atacar en son origen las causas que originan un estat tan deplorable de perturbació.

Aquesta propensió a la *huelga* reconeix per motiu el creixent malestar dels treballadors; agobiats per la escassetat de feyna, la insuficiencia del salari y la creixent carestia de las sustancias alimenticias, deguda al desnivell dels cambis y a l' exorbitancia dels tributs, la vida del obrer va fentse cada dia mes impossible.

Donchs, a pesar de que totes aquestas causas son mes que manifestas, palpables, el govern no se 'n preocupa poch ni gens, confiant a la repressió, l' únich remey que creu aplicable a un mal tan grave. Prou feyna li dona la preparació de las próximas elecciones, l' arreglo del encasillat, l' adopció de midas encaminadas a assegurar l' éxit que intenta al cansar a tota costa. Lo primer es lo primer.

Els ex-ministres fusionistas, cansats de barallarse, han arribat a un acord. Ja tenen programa, y si no gefatura han conseguit organitzar una entitat directiva, que de moment sembla tenir la representació del partit.

No per gust, sino obehint a una necessitat imperiosa y de moment, fan veure qu' están units y conformes en tot. Si no tinguessin las elecciones a sobre continuarian barallantse; pero l' afany d' esgarrapar alguns districtes, els que bonament vulgui concedirlos el govern, els obliga a comprimirse.

Després vindrán de nou las batussas, per si tú n' has arreplegat mes que jo.

Els comptes vells de las rivalitats y dels ressentiments poden aplegarse; pero al últim se liquidan.

PEP BULLANGA

Las próximas elecciones de Diputados a Cortes A BARCELONA

III

ELS REGIONALISTAS.—AHIR Y AVUY

'ha de confessar que 'ls regionalistas al llansarse al camp sabian lo que 's feyan. L' opinió pública estava desconcertada, pesava sobre 'ls esperits la vergonya de la catástrofe nacional y l' oprobri de veure als mateixos homes que l' havian produhida, ocupant el poder com si tal cosa. Dificilment tornaran a presentarse circumstancias més propicias per agabellar foras y empendre un moviment polítich en determinat sentit.

Y van sumarne moltes desde bon principi. Ab sols els disgustats dels abusos de la centralisació y de las iniquitats del caciquisme, n' hi havia prou pera crear un núcleo imponent.

Els directores del moviment no pecavan d' escrupulosos en materia de anar a merodejar en tots els camps, espigolant en tots els ideas, procediments y personal. Dels catalanistas prenia el programa de las bases de Manresa, en el qual no creuhen; dels republicans, els procediments expansius de la propaganda; dels conservadors, aquell orgull de classe que forja en ells la ilusió de creure's de una rassa superior; dels clericals, las maniobras tenebrosas y jesuíticas que constituheixen la seva especialitat.

Mestres en psicología burgesa posavan en joch alló de la *gent de bé*, que tant estimula la vanitat de una determinada classe social.

—Nosaltres sols som els bons, els purs, els sants; qui no está ab nosaltres es un bréto, un fill de burdell, un perdulari.

Y de la mateixa manera elevavan a l' altura de dogma l' vici de la vanagloria regional, que fa creure a alguns ilusos que Catalunya está per damunt de tot; que 'ls espanyols no catalans son muros, y que si anavam sols ens posariam davant d' Europa y per damunt de las nacions més civilizadas.

**

Tothom recorda sos primers passos en la política. Reynava entre ells un gran entusiasme. Se creyan capassos de tot.

Ab els ulls fets en las elecciones, de las qu' esperavan una gran victoria, mentres els uns feyan traballs de investigació y de organissació, prenent per base las llistas electorals y arribavan fins al extrém de confeccionar un nomenclador d' electors en forma de Diccionari, posantse a totas horas a servey del públich—lo qual es digne de aplauso—els altres procuravan captarse l' apoyo del major número possible de associacions constituïdas, inclús de aquelles que res tenian que veure ab la política, y de tot ne feyan feix.

No descuydavan tampoch la propaganda, sovintejant els meetings y reunions públicas, en las quals feyan gala de la seva eloqüencia y de una improvisada comunitat de ideas, homes procedents de distints camps y animats de tendencias las més contraposadas. Semblava mentida que poguessin estar junts y presentarse al públich. Pero ab prescindir de tot dogma polítich, ab fer cas omís de la qüestió religiosa, de la qüestió social y de totes las qüestions candents que a Espanya y al mon enter divideixen

als homes que pensan y senten, sortian del pas. Tothom cabia, segons ells, en el seu pilot.

Una persona de gran prestigi, que portava encarnat en la seva naturalesa el dó atractiu de la simplicitat, el Doctor Robert, fou pera el bon éxit de sos propósitos una forsa decisiva. Tothom recorda sos notables discursos y la passió ab que abandonant la pau de la llar doméstica y 'ls profits de sa carrera, abressá la vida pública, consagrando tota la seva activitat a la defensa de la causa regionalista.

Veritat es que alguns dels seus mateixos partidaris li donavan no poch disgustos, puig veyan ab enveja la seva creixensa y no podian perdonarli que valgués més qu' ells. Pero 'l Doctor Robert siguió sempre una nota serena en mitj de aquella perturbació mal sana. Son comediment y la seva cortesia contrastavan vivament ab las formas grosseras que informavan el llenguatge habitual de *La Veu de Catalunya*. Y ab sas condicions atractivas portó el Doctor no pocas foras a la causa regionalista. Molts foren partidaris de aquestas ideas sols per ésser el Doctor Robert qui las preconisava.

Vingué 'l moment de designar candidats, moment compromés sempre, pero molt més tractantse de una agrupació tan heterogénea. No haventhi prou llochs pera satisfer totes las ambicions, se corre 'l perill d' engendrar disgustos y crear dissidencias y divisions, a l' hora precisa en que l' unió 's fa més necessaria.

En aquesta situació varen trobar una solució que 'ls resolva totes las dificultats. Quatre presidents de altras tantas societats, algún temps enrera havian anat a portar un missatge a la reyna regent; no hi havia, donchs, que triar: ells quatre figurarian en la candidatura sense que ningú tingues per que discutirlos, y encare quedava un lloch vacant pera facilitar tota mena de combinacions, qu' en una agrupació tan barrejada son sempre de gran utilitat.

Empesa per aquestes vents propicis, vents de popa sempre, la candidatura regionalista entró al Port del éxit.

Aquesta conjunció de circumstancias y la rahó poderosa de qu' encare 'ls homes del regionalisme no havian tingut temps de gastarse, quan las ilusions y las esperansas de moltíssims dels seus electors eran encare verges del tot, produhiren la victoria electoral que posá en mans del Dr. Robert, y del Srs. Doménech y Montaner, Russinyol y Torres las actas de diputats per la capital de Catalunya.

**

¿Se troba avuy el regionalisme barceloní, en las propicias circumstancias de dos anys enrera?

Sobre aquest punt hi ha molt que dir, y com tot lo que 'ns proposém consignar, no cabria en el present article, hem de deixarho pera la senmana próxima.

Per avuy sols adelantarem que 'l regionalisme no ha pogut mantenir per més temps l' equívoc qu' en sos primers dias va donarli tanta forsa. En l' actualitat s' ha de ser cego pera no veure ahont vá, ab qui hi va y perque hi va.

La conjunció neutral d' elements diversos qu' en un principi pogué establirse, s' ha anat relaxant y desfent cada dia més. En contacte contínuo ab las exigencias de la realitat han anat cayent moltes carretas, y moltes cosas que avants no 's veyan ni se sospitavan, ara apareixen patents en la conciencia de las personas imparcials que desinteressadament y de bona fe seguan las corrents regionalistas, per convicció ó per pagar tribut a la moda.

Per últim s' ha posat de manifest qu' en alló que semblava ó pur hi ha molt llautó. Las ambicions s' han anat desbordant, el descrédit de alguns que llagraren satisfacerlas es ja irremediable. Y sobre tot s' ha vist clar que tot aquell ponderat amor a Catalunya es fals, y qu' en el barco del regionalisme han acabat per tenirhi passatge de primera y una preponderancia exclusiva tots els reaccionaris, tots els clericals, tots els partidaris dels privilegits, tots els explotadors de un ordre social injust, en fi, tots els enemics de la llibertat y del progrés.

Ab sas propias y exclusivas foras no podian prosperar, eran batuts sempre, y van disfressarse de regionalistas.

Deber del partit republicá es l' arrancarlos la carreta: la nostra gloria será el vence'ls en las próximas elecciones.

P. K.

L' ONZE DE FEBRER

La nostra impressió sobre aquesta memorable fetxa está expressada en l' article següent que vejú la llum en el número extraordinari de *La Publicidad*:

«Pera solemnizar dignament l' aniversari de la República, n' hi hauria prou en fer examen de conciencia, fixantse en las causas que la portaren y en las que produhiren la seva cayuda.

«Nudrir la conciencia ab rahanaments serens y sincers sempre resultaria més profitós que alimentar el ventrell ab alguns menjars y afalagar la fantasia ab una serie de discursos de sobre-taula, informats en els tópicos de costum.

«Portá la República la forsa irresistible de las circumstancias oportunament aprofitada per un núcleo numerós unit en un sol pensament. Contribuí a la seva cayuda l' afany intempestiu de teorissar, qu' engendrá divisions irreductibles.

«A las mateixas causas es deguda, sens dupte, la llarga y estéril pelegrinació de la familia republicana pels deserts del ostracisme. Las circumstancias imposan la República ab més apremi encare qu' en 1873; el possehiria depén sols dels republicans.

«Desembarassém els nostres programas de tot lo accidental qu' es un bagatge difícil y inútil, y fortalesquem la nostra fe en la idea, que será tant més forta quant més senzilla. Prescindim de tot lo que 'ns puga dividir, pera concentrar nostre pensament en lo que 'ns uneix, qu' es per sort lo essencial y ab aixó sols tindrem lo bastant pera lluytar ab éxit contra la reacció y triomfar ab gloria per la patria.

«La República vindrá de nou quan guiats per l' afecció que a tots ens inspira, reemplassem las sutilesas del pensament per l' acció viril de la voluntat.»

**

Fidels a nostre especial punt de vista 'ns abstin-

guerem, dimecres, de assistir als numerosos banquetes que s' efectuaren y a algún dels quals seguirem galantment convidats. Y es que ab els nostres estimats correligionaris hi estém ab el cor més que ab las dents.

Els banquetes republicans, després de trenta anys de haver sigut proclamada la República, tenen per nosaltres tot el carácter de una rutina, tan agradable com se vulgui; pero rutina sempre, y com a tal inofensiva. Als entusiastas de aquestes agapes anuals, sense altra trascendencia que una digestió més ó menos bona, 'ls hem de recordar que pertanyém a la generació algún tant anterior a la Revolució de Setembre, y que a mesura que 'ns aném fent vells perdém la gana.

«Ditxosos els qu' encare la conservan! Y ditxosos tots, si, encare que sigui ab la copa a la mà, expresan algún dia ab la veu del cor un sol accent: l' accent de la concordia; més que de la concordia, de la unió; més que de la unió de la fusió íntima en defensa de un sol ideal: el de la República sense adjectius de cap mena, com a única bandera de combat contra la reacció, que fins ara ha vingut aprofitantse de las nostras insensatas y funestas divisions!»

**

Com una excepció, ja que no hem concorregut als banquetes commemoratius, assistirem al aplech republicá que, baix l' iniciativa del diputat Lerroux, tindrà efecte en la montanya del Coll.

El carácter popular de la festa, sa mateixa novetat, y la circumstancia de celebrarse a plé ayre, enfront de l' hermosura de la naturalesa, son condicions prou atractivas pera tentarnos.

Reunex ademés un' altre atractiu, y es que 'ls productes dels comestibles que han regalat varias personas generosas será destinat a aliviar la sort de alguns germans nostres, victimas de las injusticias sociales.

J. R. y R.

Sobre lo de aquestes días

Els partidaris de la *huelga general* vingui ó no vingui a tom, comensan a ferosos l' efecte dels que voldrien cassar pardals a canonadas.

La *huelga general*, quals resultats práticos encare están per demostrar, aplicada a cada dos per tres queda reduhida a una perturbació inútil, que més que a facilitar contribuïx a endarrerir la realissació de las aspiracions de las classes treballadoras. Y quan l' idea de la *huelga general* no conta ab l' apoyo decidit de la immensa majoria del poble obrer, el tractar de imposarla constituïx un excés de atreviment y un abús de forsa. En lloch de unir y afermar els nobles afectes de la solidaritat, més aviat contribuïx a dividir, a enconar, a sembrar la discórdia y l' desconcert en el camp del treball.

Els enemics del obrer no deixan de aprofitarse de aquestas imprevisions. Els discursos impremeditats y de tons violents que se solen pronunciar en els meetings, serveixen sols perque 'ls qu' exerceixen l' industria socorreguda de inflar las alarmas burgesas logrin plenament el seu objecte. En tant va espessintse cada dia més l' atmosfera reaccionaria, qu' es lo únich qu' ells se proposan conseguir. ¿Y qué hi guanya l' obrer ab tot aixó?

Apyodades en aquesta atmosfera de inquietut més ó menos ficticia, las autoritats fan de las sevas... y l' obrer es qui paga la festa.

Aixís, a Barcelona, poden haverse restablert las garantias constitucionals; pero en la práctica com si no existissin.

No sols han sigut perseguits judicialment alguns dels oradors del últim meeting (y aixó per inoportú que sigui, no pot negarse qu' entra de plé en las facultats legals de las autoritats), sino que ademés han sigut disoltas, en nostre concepte ilegalment, un número de organissacions obreras, a pretext de que s' havian mostrat partidarias de la *huelga general*. Dinsoltes ditas organissacions y perseguits els que las representavan, que han hagut de amagarse ó de fugir, sembla que a la llei haja succehit l' imperi normal de l' arbitrariedad.

Tot aixó 'ns condemna a viure en un régimen d' extralimitacions y violencias, del qual ne poden ser victimas moltes personas que res han fet pera merèixer el tracte que se 'ls hi dona. Si de una violencia se vol saltar a un' altra violencia, alguns podran fingir creure que no se sab fins ahont pot arribarse. Pero 'ls que tenen el mauser als dits, dirán que si que ho sabien; y al dirho acariciarán el disparador d' l' arma.

Y no obstant, si 'ls obrers ho meditessin seriament, trobarian que hi ha un arma de major alcans que tots els fusells inventats fins avuy y qu' en lo successiu puguin inventarse: aquesta arma es la rahó.

Sols, que per manejarla be, 's necessitaun caudal inagotable de paciencia y de perseverancia y sobre tot la forsa soberana que dona la serenitat.

P. DEL O.

«Los estudiantes liberales han formulat una briosa protesta contra l' Congrés universitari catalá, inspirat en el més esquitit exclusivisme.

Tenen rahó aquells joves al expressar que no 'ls dol que no 'ls haguessen invitat.

«Y ab quin objecte—preguntan—podíam anar a n' aqueix Congrés tal com s' ha organissat? ¿Haviam de anarhi a amargals'hi l' esperit de infalibilitat de que ab suma modestia 's creuhen revestits? No: no podíam ni deviam anar a conturbar el seu esperit, preocupat ab el dret canónich y la filosofia lliurana; no: 'ls hauríam perturbat introduhint en aquell recinte asfixiant alguna bufada d'

ayre vivificador que conforta 'ls esperits en els de més paisos d' Europa.

«No servim nosaltres pera ressucitar als difunts ni pera vivificar a las momias.»

Aquest y cap més es el llenguatge propi de la joventut que té la vista fixa del cantó d' Europa.

Els federals han nomenat el Comité local excluhint a tots els elements veleidosos qu' en aquestes últims temps havian tingut tractes ab els perdigots.

Aquest cop de má donat a una locomotora que feya temps anava descarrilada, creyém que contribuïrá a facilitar lo qu' es avuy de absoluta necessitat y que tothom desitja: una franca y cordial inteligencia entre tots els elements que colocan per damunt de tot el seu amor a la Democracia y a la República.

No puch ferhi més; m' ompla de piadós entusiasme la campanya que s' han emprés algunas damas madrilenyas de alta posició contra lo que se 'n ve dihent la *trata de blancas*.

La prostitució es una de las plagas més horrendas de las societats modernas, y tot lo que 's fassi per evitarla ha de veure's ab gust y ha de aplaudirse.

**

Pero escoltin: las damas madrilenyas de alta posició que tant s' horripilan de que hi haja donas joves que mercadejin ab el seu cos ghan pensat alguna vegada en quina es una de las causas principals de que aixó succeheixi?

Donchs recapacitin y la trobaran desseguida en las dificultats que s' oposan a que la dona que no té més que las sevas mans pera treballar, pugui guanyarse decorosament la vida. Feyna de dona, poca y mal pagada. Aixó ho sab tothom, tothom ho veu y ningú se 'n esgarrifa.

Precisament avuy a Espanya las obreras son victimas de la competencia de mala llei que 'ls fan las corporacions religiosas, agabellant tota la feyna que poden y deixant a n' aquellas infelissas sense medi de guanyarse l' pa.

Las conseqüencias més immediatas de aquest abús es la *trata de blancas*.

**

Ja sé que las damas madrilenyas de alta posició, per aquestes cassos, reservan un lloch en certs convents a las donas que han caygut.

Pero confessin que al obrar aixís se constituïxen en fidels imitadoras del célebre Juan de Robres del epigrama; fan assilos piadosos, pero avants contribuïxen a fer moltes prostitutes que vajin a ocuparlos.

El Tenorio Cambó va trobar diumenje la forma de la seva sabata en el Centre de mestres de casas del Poble Nou. Va anar allí a donar una conferencia als obrers, afanyós de conquistarlos pera la causa regionalista y 'ls obrers van deixarlos sols.

Y es que 'ls nostres treballadors no están per aquestes saltimbanquis que ab la mateixa despreocupació se 'n van als rectors de las parroquias perque 'ls hi ajudin a buscar arcaldes de barri que 's presentan als centres de treballadors ab la pretensió de adoctrinarlos.

A una disfressa tan mal girbada no hi ha més que acullirla al crit de:—¡Volta'!

Ha mort a Madrid el duch de Tetuán.

Nebot del general O'Donnell, havia rebut a manera d' herencia l' importancia política que galejava. Prengué part en la Revolució de Setembre, prestá sos serveys a D. Amadeo de Saboya, figurá a las ordres de n' Sagasta, y per últim se feu conservador. Després de la mort de n' Cánovas, continuá sent canovista, negantse a acceptar la jefatura de n' Silvela. Per tal motiu ell y 'ls seus escassos partidaris eran coneguts ab el nom de Caballers del Sant Sepulcre.

Ha mort sense haver vist lograda la seva aspiració de ser jefe de govern.

Un de menos al servey de la monarquia.

Va fer molt be 'l bisbe Guisasola de Madrid-Alcalá, al posar antes que 'l rey la seva firma en l' acta de colocació de la primera pedra de una iglesia. Totes las advertencias que se li feren resultaren inútils, perque si 'l rey porta corona, ell porta mitra.

Y a tals temps hem arribat, que 'ls bisbes se consideran representants de un poder superior a tots els de la terra junts.

Aquesta es la conseqüencia lógica del predominio absorbent que s' ha donat al clericalisme. Y esperém, que tot anirá venint. Jo no desconffo de veure transformada la monarquia constitucional en monarquia católica, apostólica, romana. Si per cas no s' ha de perdre pels agents del Vaticá.

Noucentas familias boers se disposan a abandonar l' Africa del Sud per anarse a establir a Texas (Estats Units). Al efecte han adquirit un milió d' acres de terras, havent fet una emissió de bonos garantits per dits terrenos, las construccions, el bestiar y las cullitas. Els bonos boers han obtingut una gran acullida en els Estats Units, lo qual no te res d' extrany dada la laboriositat y la formalitat reconegudas de aquella bona gent.

Els boers fugen de la dominació inglesa y se 'n van a crear una patria nova en el país clássich de la llibertat. Podrá Inglaterra quedar-se ab el Transvaal; pero 'ls boers se li escaparan. Tindrán una gabiá destrossada; pero 'ls acells li haurán fugit.

Notabilíssim en tots conceptes es el número extraordinari ab que *La Publicidad* ha commemorat el XXX aniversari de la proclamació de la República.

Tant el text, degut a las primeras firmas republicanas, com els grabats, suscrits per eminentes artistas, donan a aquella publicació un interés que justifica l' afany ab que 'l públich l' arrebata de las mans dels venedors.

El director del Colegi modelo Casals, establert al carrer de Amalia, 33, 2.ª 2.ª, ens participa que ha resolt concedir matrícula absolutament gratuita en el seu establiment, a 25 noys orfes de pare y mare, 'ls quals no necessitan altre influencia que la presentació de documents que acreditin aquestas circumstancias. Ademés se proposa facilitarlos de sa butxaca particular els llibres y altres útils d' ensenyansa que necessitan.

CARTAS DE FORA

ARTÉS, 8 de febrer

Escolti, mossèn Guindilla: ¿No li fa llástima y vergonya veure corre abandonats per aquests carrers una porció de infelissas criatures sense educació, fills de honrats obrers, que per la miserable quantitat de 15 pessetas...

VALLROMANAS, 3 de febrer

El dia dels Reys el nostre lloret negre va fer uns reflets de rabia dient que a Montornés existia un «Rey Herodes», y per lo que va dir ens creyem que s' referia a una bellíssima persona, que per cert, l' adornan las qualitats de ser molt democrata y liberal de tota la vida...

LLANSÁ, 8 de febrer

Diumenje passat moltes personas se pensaven que havia comensat el Carnaval en aquest poble. ¿Saben per quin motiu? Per haver comparegut un remat de aquelles donas que n' diuen hermanas, que vistas venir de un poch lluny fan l' efecte de máscaras.

SITJES, 8 de febrer

Las próximas elecciones prometen en aquesta vila ser molt renyidas. L' esquit de cacich senyor Ventura, coaligat ab el trapisonda Tribulacions, es el qui porta el tinglado, buscant vots per tot arreu, atemorint a la gent senzilla y exercint la despótica pressió oficial sobre els empleats municipals...

POBLA DE CLARAMUNT, 8 de febrer

Als revenedors d' aquest poble, els eterns aficionats a clavar patacades a un dels plats de las balansas, están que trinan, porque una Cooperativa qu' encare porta bolquers els hi ha posat els peus a rotllo. Molestats per un establiment popular que dona l' degut y ls hi disputa l' dret a la vida, legal fins allà hont pot, se troban ab que ls caixals se ls hi han tornat pedras fogueras, esquitxadores d' espurnas incendiarias.

TARRAGONA, 8 de febrer

El rector de la parroquia de Sant Joan no para may de demanar calés: l' altre dia n' demanava pera daurar l' altar major, y aixís es que de mica en mica (tirant quatre paraulas desde dalt del cubell místic dient que may té diners) ha fet l' altar major nou, l' ha pintat y ara capta per daurarlo; y aixís se li ha posat tot a pues to, fins crech que la butxaca, y vindrá dia que dirá que no pot mantenir la majordona y també passarà la bacina.

TARRAGONA, 9 de febrer

L' home negre de la parroquia de la mitja-luna (Sant Joan), ha demanat mes quartos pera acabar d' enllestir las obras del seu quartel místic. Sembla que ls quartos que va arreplegar durant l' any passat, no li omplian prou la butxaca, y naturalment ¿qué ha de fer? Pidolar desde l' cubell en la següent forma:—Els que siguin ríchs, que donguin com a ríchs; els de las casas mitjanas, com a classe mitjana, y els pobres com a pobres. Ja ho veuhén. ¡Hasta ls pobres vol que li ajudin a sufragar els gastos de la seva garita! Vaja, veig que l' amo negre es d' aquells que saben allà hont tenen la ma dreta.

PONT DE VILUMARA, 4 de febrer

L' ensotanat d' aquest poble, íntim amic de la senyora mestra, un tipo molt revingudet que dona molt que parlar, va ser protagonista d' un fet que n' hi ha per lleparse n' els dits. Veuquí aquell que un dia el tal mossèn va baixar a Barcelona, y com de costum, va estar de visita a casa de unas noyas d' aquelles de vidua al-gre y muerte triste... Al sortir del expressat lloch el capellá, hi entra un conegut seu, y veuhí també d' aquest poble, quan al preguntar a la mestressa pel qui se n' acabava d' anar y referirlos la seva coneixensa, varen entregarli un parayguas que aquell s' hi havia deixat, ab l' encàrrech de que li tornés quan pujés al poble. L' endemá el tal subjecte, qu' es un mano molt tranquil, arribava a Pont de Vilumara ab el parayguas del ensotanat: naturalment, lo primer que va fer fou enviarli un recadet dientli que recordés ahont va deixarse olvidada la prenda y que podia passarli a recullir. El pobre mossèn, tal volta escorregut per la vergonya, encare es l' hora que no ha anat a buscar el parayguas. ¡Y es clar, si al cap y al ff son homes igual que nosaltres!...

ENSENYANSA POPULAR

TOHOM reconeix la necessitat d'instruhir a la classe treballadora pera ferla forta y conscient. Si la massa obrera fos instruhida, no fora víctima del ambició capital quan está ensopeida, ni quan está somogu, da estaria a mercé de quatre xerrayres que pertanyen a la classe de ganduls.

Pero si tothom se dol de l' ignorancia de las clases proletarias y tothom lamenta que aquesta ignorancia siga la causa de que s' deixin explotar pel codiciós burgés, ningú, en cambi, fá res per instruhirlas.

Ab una miqueta de bona voluntat, crech que avans d' un any no hi hauria un sol treballador que no sapigués de lletra, y encare que l' sapiguer llegir solzament no basta pera la instrucció que desitjém pels obrers, algo es algo y tot es comensar.

¿Que de quin modo operariam aquest miracle? De una manera senzilla. Convertintnos tots els quins sabém de lletra en mestres d' escola, buscant del vol de casa nostra, pera major comoditat de tots, tres obrers analfabets, y imosantnos la tasca d' ensenyals'hi de lletra, una hora cada vespre.

¿Locals? Tots els cassinos republicans, totas las societats obreras regularment constituídas, moltas societats purament recreativas y molts centres instructius tenen taulas de café ahont al vespre s' hi pert el temps xarrant estúpidament ó guanyantse els quartos al tresillo, al cau, a la manilla ó al tuti. Al vol d' una taula d' aquestas s' ajuntan una hora cada vespre un instructor y tres obrers deixebles.

Y de passada las explicacions orals. Quan se ls fa combinar la paraula Libertat se ls diu que la libertat individual es la que ab més empenyo deu defensar l' home, que la libertat de cada hu no te límit y que sols deu aturarse, com deya Robespierre, allà ahont comensa la libertat d' un altre; quan sápigam escriure y llegir Igualtat se ls explica que aixó no vol dir que tothom menjí, vesteixi y gosi exactament igual, sino que tothom sense distinció de classes, ni privilegis odiósos, te ls mateixos drets a gosar y els mateixos debers a cumplir; al ferlos arreglar la paraula Fraternitat se ls demostra qu' entre germans com tots som no deu haverhi rancúnias y qu' un company gos dels amos es més digne de llástima que d' odi, porque aixís com pel nostre pá de cada dia molts han de donar la salut y la libertat, ells pel mateix tros de pá qui sab si més regatejat, donan vida, libertat y vergonya.

Es hermosa la tasca que un home instruhit pot imposarse al pendre pel seu compte la instrucció de tres obrers, y quin espectacle tan conmovedor resultaria si cada vespre en Ateneos, Cassinos, cafés y fins tabernas se vejessin grupos de quatre homes distrets en l' agradosa feyna d' aprendre y no en l' embrutidor passatemps del tuti, el truch ó la barrotada.

Y aquesta feyna tindriam d' ésser els republicans y els nostres cassinos quins la comensessin. Aixamplariam el nostre camp porque cada un de nosaltres se guanyaria l' amistat de tres treballadors que potser serian després adeptes a nostra causa.

Fora llarch lo que sobre aquesta idea podria escriure, pero l' m limito a exposarla. Crech qu' es fácil portarla a la práctica.

¿Femho?

JEPH DE JESPU

ARABESCOS

Fez, 12, a las 3 y treinta: El general Met-Alí ha clavat la gran pallissa al exércit del Roghí. Tan grossa ha sigut la tunda, que sense exageració pot ja donarse per llesta la célebre insurrecció.

Tánger, 12, a quart de quatre: El Roghí, sempre avansant, ha clavat una gran surra a las tropas del Sultán. Si l' capdill dels insurrectes dona un altra cop aixís, ja s' pot cantá l' gori-gori al trono d' Abd-el Azis.

Ara, lector, d' aquests partes, ves quin te fá més el pes; si l' que ns arriba de Tánger ó l' que ns envían de Fez. En quant a la opinió meva, no me la vull quedá al pap; hi vist l' un parte, hi vist l' altre, y... no me n' hi cregut cap.

Vol de corps famolenchs, las grans potencias rodan sobre l' Marroch, mirant sos fértils camps y sas montanyas cuberts de sanch y foch. —Jo comenso a baixar—dú Inglaterra, olorant el festí que li brindan las calidas despullas del Sultán y l' Roghí. —Si tu baixas—respon altiva Fransa,—jo faré lo mateix, veurás tu ab quina llestesa m' arreglaré l' meu feix. —En aquest cas, sabeu—replica Italia, ab ayre molt formal,—que jo també hi vull part, y desde luego no m' quedré aquí dalt. —Jo demano aquest tros.—No t' precipitis; aquest tros es per mí. —¡Oh cá! A mí m' correspon la part més grossa. —¿Quí ho diu?—Jo.—¡Fuig d' aquí!

Entre tant, els morets van mesurantse ab furia sens igual, pensant cándidament que sempre Europa se ls mantindrà neutral. ¡Ah Marroch! Si a horas d' ara no ets ja a trossos, es porque tens la sort de que ls corps que per sobre teu volejan no s' han posat d' acort.

Diu que ls adroguers de Tánger y ls de Tetuán ja fá dias que no tenen ni un gra de sul, y aixó que ls grandíssims murrís temps endetrás d' un sol pich van adquirirne cent mils quintars. Pero, ja s' comprén; ls tropas del brau Sultán

in' han consumit tanta, tanta per salar capsl... El Roghí, per mal nom Bou-Hamara, jefe insurgent, ha adoptat una táctica hermosa, que li va d' alló més guapament. Cada cop qu' en un poble s' presenta, hostil ó amich, s' apresura a sangrar la butxaca de tothom qui té fama de rich. —¡No es ell tonto!—dirá en Villaverde, quan ho sabrá:— en la guerra, en la pau, allà hont sigui, lo que importa, ans que tot, es cobrá.

Segóns explica un periódich que s' té per ben informat, la causa de la gatzara qu' entre ls moros s' está armant no es altra que l' impericia del emperadó, incapás de guíar ab sas débils forsas la vella nau del Estat. —¡Es clar! ¿Qué volem que fassi (diu el diari) un bordegás que s' troba assentat al trono que li deixá l' seu papá, faltat d' aquella experiencia que sols pot donar l' edat?— La declaració es graciosa. Dir massa jove a un barbú que segóns l' almanach moro ja ha complert vintiquatre anys?... ¡Quinas cosotas escriuhen els diaris, valgam Sant Pau! ¡Vés si a Madrid se n' entera segóns quí, qué pensarás!

¿Qué? ¿Qu' es lo que ls causa horror? ¿Las noticias de Marruecos? «Han arribat trenta caps. Ahí n' varen venir menos.» «Demá al demat n' rebrém quaranta quatre de frescos.» «A la plassa n' van clavar deu de blancs y un de moreno.» «Al Zoo n' hi ha vintidós, tots salats ab molt esmero.» «¡Quants caps!—pensarán vostés, ignorant, de segú, un quiento, que treu a aquest vici moro gran part del seu barnís fiero. Aquestes caps, que Abd-el Azis, per espantá al poble memo y donarse un xich de tó, exposa a Fez, y a Marruecos, y a Tetuán, y a Casablanca, y als portals, y als picaderos, y als temples y a tot arreu, ison sempre, sempre ls mateixos!

C. GUMA

VINT MIL SENYORAS

Vint mil senyoras, mogudas segurament pel noble propósit de resolre d' una vegada la qüestió social, han entregat una exposició al arcalde, demanantli... ¿Qué va que no ho endavian? A la una, a las dugas, a las tres... ¿No hi cauhen?

Demanantli que castigui inexorablement la blasfemia; vici—diuhen ellas—que cada dia va exten-díéndose más y más, cundiendo a manera de lepra contagiosa...

El llenguatge que las vint mil emplean pera fer a la primera autoritat municipal aquesta original petició es d' una dolsura y una suavitat qu' encantan. Un carreter que sapigués d' escriure no l' engiponaria millor.

Donant al memorial una rápida ullada, s' hi veuhen destacar frases de tanta finura y tan bon gust com aquestas:

«Iniquidad y malicia, blasfemos que vomitan, lenguaje de Satanás, corazones incultos y depravados, desenfrenada pasión, vergonzoso envilecimiento, alarde de salvajismo, criminal escándalo, bocas infernales, pueblo bárbaro y salvaje...»

Y si del vistasso superficial se passa al exámen detingut, el document se converteix en un tresor de revelacions tan singulars com inesperadas.

«May—venen a dir las vint mil senyoras—may s' havia parlat tan malament com avuy.»

Seria curiós sapiguer cuántas n' hi ha entre ellas que no portin sobre la conciencia el pecat d' haver fet renegar al marit, ja al rebre aquest el compte de la modista, ja al anarse a mudar la camisa y trobarse l' infelís ab que no n' té cap de planxada.

«Antes—seguixen dient las referidas senyoras—se blasfemaba en secreto...»

«Ho veuhén?... Per la boca mor' el peix. ¿Per quin conducte ho han averiguat aixó? Si l' que las hi cargolava en secret no era algú de la seva familia, ¿cóm ho saben ellas que avans se blasfemava en aquesta forma?»

«La blasfemia provoca la ira de Dios y atrae sobre las naciones todo el peso de su cólera irritada.»

Ara comprench per qué l' esquadra espanyola va ser reventada pels yanquis a Cavite y a Santiago de Cuba: de tot ne té la culpa la mala llengua dels marinos que tripulavan els nostres barcos.

Nostre Senyor va pensar: «¿Blasfemen? Donchs ara sabreu lo qu' es bo.» Y ¡pim pum!, va dirigir ab tan providencial punteria els canóns d' en Sampson y en Dewey, qu' en el temps de dir un pare-nostre vam quedarnos sense poder naval.

Per aquest cantó no hi ha res que dir, y l' argumentació de las vint mil resulta irrefutable; pero jo pregunto: si lo que atreu sobre las naciones la cólera divina es la blasfemia, ¿cóm s' explica que ls pobres boers, que passavan tot el dia resant y no entravan en foch que no cantessin un parell de oracions, hajin rebut dels inglesos tan tremendas pallissas, fins al extrém d' arribar a perdre una independéncia tan heróyca y religiosament defensada? ¿Será potser per alló de que, malgrat las oracions y ls cops de puny al pit,

Dios siempre ayuda a los malos cuando son más que los buenos?

De totas maneras, las vint mil senyoras s' han proposat extingir la blasfemia a Barcelona, y, pres-

Rector y majordona.

Pas a pas tornan a casa, formant íntima parella: ¡si aixís com sabém hont van poguessim saber d' hont venen!

cindint de dificultats históricas, se n' van directament a la qüestió legal, y encarantse ab l' arcalde, li diuhen:

«En nombre de... etc., etc., encarecidamente rogamus a V. E. que castigue inexorablement a los blasfemos, conforme se prescribe en el art.º 17 de las Ordenanzas Municipales y en los artículos 240 y 586 del Código Penal vigente.»

Sento molt fer quedar malament a las vint mil y ls hi demano que perdonin la meva osadia; pero tornant pels furs de la veritat, me veig en el cas d' haverls'hi de manifestar que si per anar al llit no tenen altra candela que aquesta, se n' hi anirán completament a las foscas.

L' article 17 de las Ordenansas, que vostés citan, se limita a dir que «queda prohibida la blasfemia, pero no parla de castigar inexorablement a ningú, ni en el cas de que algú se n' vaji de la muy, facultat al arcalde pera imposarli cap pena, ni fá a semblant extrém la més petita alusió.

¿Cóm, donchs, ab arreglo a aquest article, ha de compóndresselas l' autoritat municipal pera satisfer els moralisadors desitjos de las vint mil senyoras?

En quant al Códich Penal, la cosa resulta encare més complicada. Hi llegit una dotzena de vegadas l' article 586 per ellas alegat en apoyo de la seva petició, y no hi he sapigut trobar res que a la blasfemia s' refereixi.

¿Y l' 240? ¿Per qué treuhen a colació un article que, reament interpretat, pot posar a las vint mil en un compromís gravíssim?

Vejin, sinó, lo que diu: «Incurrirá en las penas de prisión correccional en sus grados medio y máximo y multa de 250 a 2,500 pesetas:

«... El que escarneciere públicamente alguno de los dogmas ó ceremonias de cualquiera religión que tenga prosélitos en España.»

¿S' hi han fixat bé, respectables senyoras? De qualqu era religión.

Atrevéixinse a riure's del Nirvana ó a burlarse de las banyas de Budha, y veurán vostés ad que na promptitum me presento al jutje y li dich:

«¡Jo soch budhista, y aquestas senyoras han fet mofa del meu Deu; per lo tant, de conformitat ab l' article 240 del Códich, que castiga al que escarneciere los dogmas de cualquiera religión, demano que se ls imposi la multa de 2,500 pessetas.»

De tot lo qual se n' vé a deduhir, digníssimas vint mil senyoras del memorial, que lo qu' es per aquesta vegada han perdut llastimosament el temps... y ls quartos que han dat al bromista que ls ha escrit l' exposició.

Si volen conseguir alguna cosa recullint firmas y citant articles, avans que tot han de comensar per ferse fer unas altres Ordenansas Municipals y un altre Códich.

Els que ayuy están vigents, ja ho han vist, no ls hi serveixen.

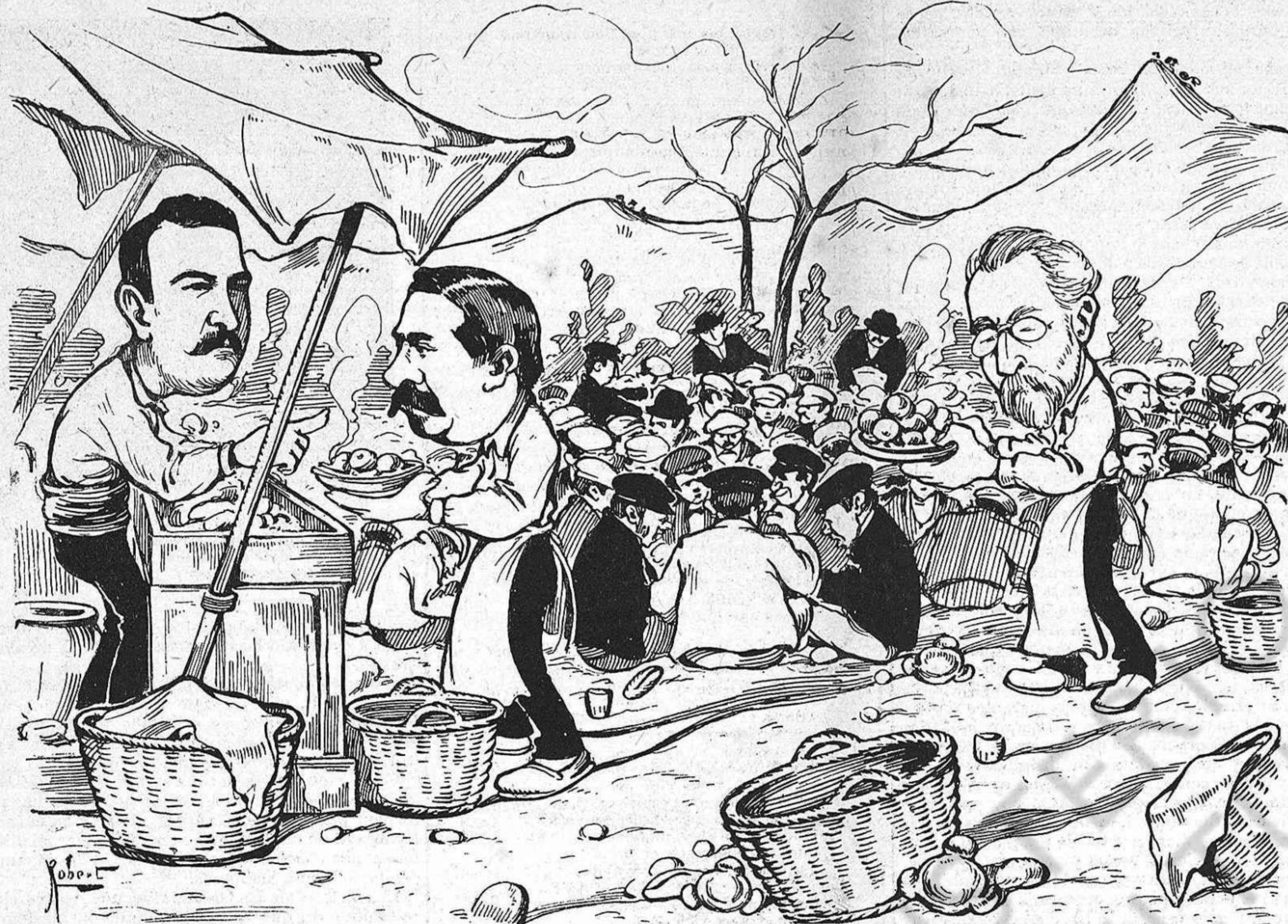
FANTÁSTICH

Pares

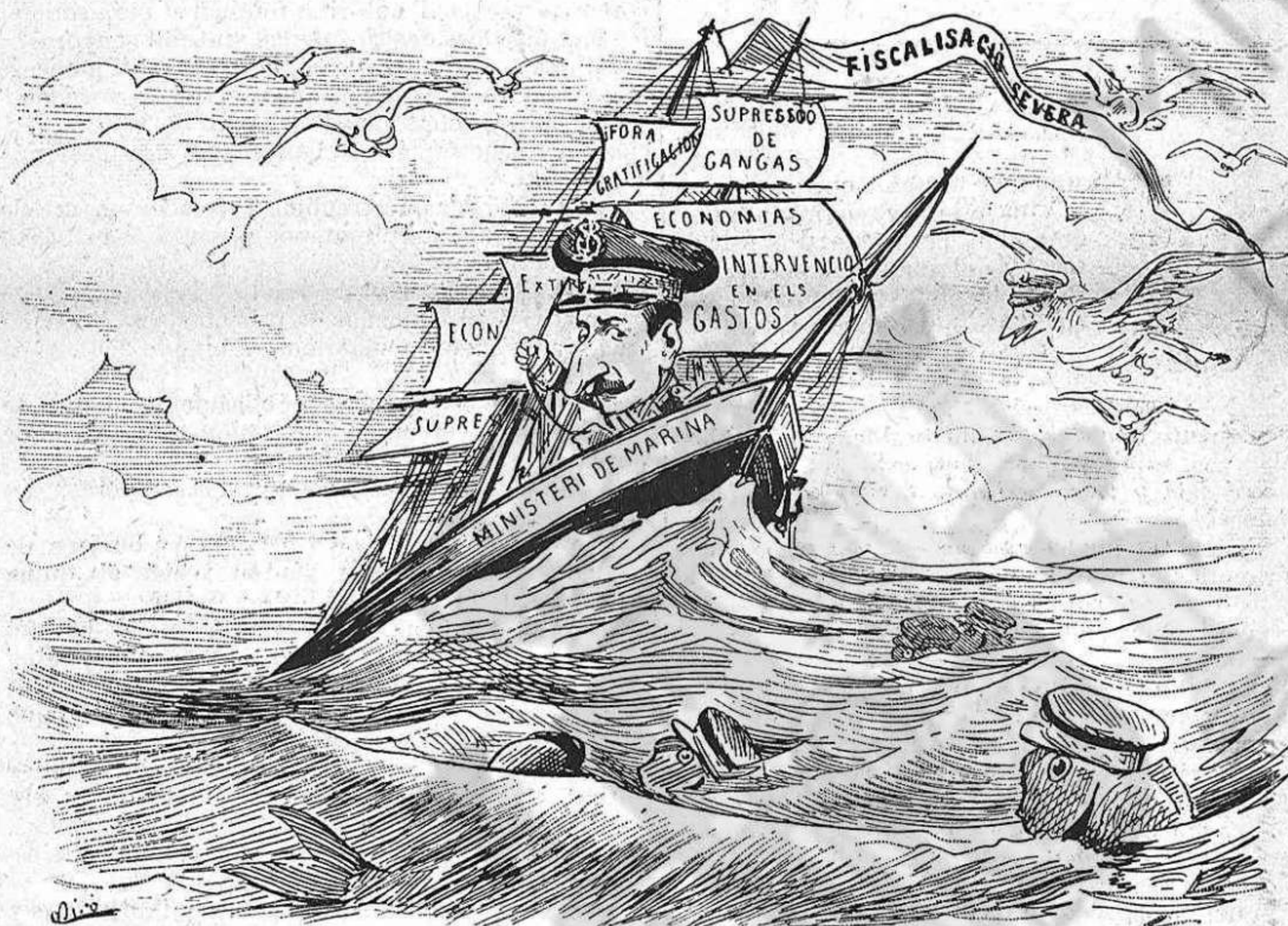
Aquí ls tenen a la vista, frescos, trempats y aixirits: ara diguin, d' entre ls quatre ¿quín cuyda pitjó ls seus fills?

Al Coll. — El brenar dels republicans

La democràcia en acció.

Temporal

— Si 'm vull aguantar en el barco, veig que no 'm queda més que plegar velas.

Ignasi Iglesias ha fet un drama admirable.

Se titula *Els Vells*, y es una pintura emocionant de la trista sort dels nostres obrers, quan, a causa de la seva edat avançada, s'heu despedits del treball.

L'Iglesias s'ha ficat de plé din tre de un assumpto que fa sentir molt, pero que fa pensar encare més.

Vagin a *Romea* a veure aquesta obra, qu' enclon en una forma altament artística, un vigorós clam de protesta contra una injusticia social, realitzada y sostinguda per l'egoisme sense entranyas.

Al costat dels pobres *Vells* no podrán menos de posarshi totes las personas de cor. L'Iglesias en plural fa lo que no sempre sab fer l'Iglesia en singular, constituintse en paladí de la justicia y de l'humanitat.

En l'enterro del duch de Tetuán va presidir el dol en Silvela.

Ab lo qual se va conseguir que 'l difunt portés la seva conseqüència fins al Cementiri.

En vida no podia veure a n' en Silvela.

Y després de mort, encare menos.

El governador de Madrid ha resolt sufragar els gastos electorals ab els fondos de la higiene.

Si bé ho consideran trobarán que aquesta decisió es molt lògica.

¿Qué menos poden exigir els homes públics de la situació imperant sino que las donas públicas els hi paguin els gastos de l'elecció?

Y a propòsit dels fondos de la higiene.

Sabut es que cada governador els emplea en lo que té per mes convenient. A Barcelona hi ha hagut qui 'ls dedicava a amoblar els salons del govern civil. No ha faltat tampoch qui se 'ls embutxava ab la major frescura.

Però a Sevilla tenen un governador molt escrupulós en materia religiosa, el qual reparteix els fondos de la higiene entre 'ls convents de monjas. Aixís las tituladas esposas del Senyor disfrutan de las gangas que 'ls proporcionan las esposas momentáneas de tothom.

D'aixó a que 's concedeixin días d'indulgencia als que van a deixar els quartos a las casas *non sanctas*, no hi ha mes que un pas. Un pas que, per arrodonir la cosa, podrá donar el governador de Sevilla, posantse al efecte de acort ab l'arquebisbe.

En Canalejas va reunir en meeting als seus amichs dels districtes de la Latina y de la Universidad.

Y per cert que alguns dels párrafos del seu discurs, varen ser saludats als crits de ¡Viva la República!

Tindrà que desenganyarse l'ex-ministre demócrata, casat encare ab la monarquia. De pendre orientacions lògicas y convenients ne sab mes el poble que no ell.

El poble té una ventatja sobre en Canalejas: la de la serenitat.

Y está mes seré, porque 'l poble no vol ser ministre.

Y a pesar de publicarse aquell periódich a Madrid, l'avis está redactat en catalá.

Una colla de senyoras, acompanyadas del tinent

de alcalde Sr. Pons, han presentat una exposició al Sr. Monegal firmada per alguns centenars de noys de las escuelas municipals, demanant que 's castigui la blasfemia.

Creym que 'ls catalanistas farán una oposició desesperada a tot quant tendeixi a cohibir una de las manifestacions més típicas de la terra catalana. Els renechs recargolats que tenim a Catalunya no 'ls te cap més idioma del mon. Y 'ls catalanistas, sobre tot els reconstruats, tan amants com son de lo pintoresch, deuen estarne ufanosos.

Fins pera fer marxar una mica de depressa 'l carro del catalanisme, se 'n necessitan alguns de aquells que 's diuen torsant la boca. Comprimeixis, donchs, el Sr. Pons, y abtinguis de treballar contra 'ls mateixos que 'l han portat al Ajuntament.

L'*Ampurdanés* denuncia que alguns catalanistas del districte de Figueras, treballan descaradament en pró del Sr. Ojeto, foraster y canalejista, per odi a la candidatura del Sr. Vallés y Ribot.

La *Perdiu*, al enterarse'n, fingeix una gran indignació, excitant a *El Ampurdanés* a que desenmascari a qui sia. Y acaba dihent:

—Nosaltres no juguém may ab dos jochs de cartas.

Lo qual es molta veritat: las més de las vegadas no juga ab dos jochs de cartas, porque juga ab tres.

Al infant que ha de naixer en Silvela li ha concedit ja 'l Toisón d'or si es noy, y la banda de María Lluisa si es noya.

¿Pero no ha pensat el cortesá ministre en la situació en que quedarà, si succeeix una cosa que no está fora de la realitat possible?

Que neixi un noy... be. Que neixi una noya, be també. ¿Pero y si neix bassonada?

Sr. Silvela, recordis de aquell ditxo: «No por mucho madrugar, amanece más temprano.»

El president de l'Audiencia ha convocat als directores dels periódichs locals invitantlos a que 'l secundin en els seus desitjos de que s'observi la més escrupulosa sinceritat electoral.

Bueno: per aixó conti desd' ara ab el meu apoyo. Y a propòsit: si va algun día al Plá de Palacio, pegui enumada al Govern civil, y sentirá una mala olor d'encasillat que tapa 'ls esperits. No més qu'ensumant, notará desseguida que la sinceritat electoral per la qual diu interessarse, a horas d' ara ja s'ha agafat a la cassola.

A pesar de las indicaciones de 'n Silvela, en Villaverde y en Dato 's negan resoltament a presentar la seva candidatura per Valencia.

Massa saben ells que 'l poble valenciá está per la República y per en Blasco Ibáñez.

Y no obstant ¡quina ocasió més propicia no 's deixan perdre de sortir diputats, quan menos per la Lluna de Valencia!

De *El Diluvio*:

«Fresco, lozano y rebosando vida surgió nuestro movimiento regional, que, como nacido del corazón, llevaba oleadas de sangre vigorosa por todos los miembros de su gigante cuerpo.»

Es molta veritat: va neixer vigorós; pero en ben poch temps ha envellit. Avuy el nas li toca a la barba, té gep y ranqueja... ¿y qué fá? Lo que tots els vells: passar tot el día a l'iglesia.

El *Siglo Futuro* de 'n Nocedal ha publicat un avis sobre eleccions a Catalunya, recomenant als seus amichs que votin las candidaturas regionalistas.

Y a pesar de publicarse aquell periódich a Madrid, l'avis está redactat en catalá.

De manera qu' en Nocedal y *La Perdiu* 's donan la llengua a la vista del públich.

¡Putiners!

Diumenje passat va ferse a tot' Espanya la rifa d' homes coneguda per quinta.

Motiu d'alegría molt gran es aquest, en especial per las familias proletarias. Es tan halagador alló de anar a menjar ranxo al quartel, sabent que 'ls que tenen trescents duros se 'n escapan!

Però hi ha encare un altre motiu més satisfactori. De totes maneres els richs entran al bombo de la rifa humana y corren la sort lo mateix que 'ls pobres.

En cambi existeix una categoria de minyons que ni tan sols se prenen la pena de sortejarlos. Son aquests els individuos de las corporacions religiosas. Desde 'l moment que 's vesteixen pel cap, deixan de considerarlos homes pels efectes del servey militar. S'han de respectar las faldillas.

Per aixó al cap-devall no 's pert res; per cada fratre que s'escapa del servey, un proletari més que agafa 'l xopo. Qui 's trobi en aquest cas, consideri que 'l fratre pregará per ell si se 'n recorda.

Y després, ben mirat, ell se 'n té la culpa ¿per qué no 's feya fratre?

Ara surt en Sánchez Toca alardejant de que pretén donar una nova organizació a la marina de guerra.

Se 'm figura que ha fet tart.

Els marinos el temían; pero al últim se li han agafat al nas y 'l fan seguir, no allá hont ell voldria anar, sino allá ahont els marinos volen portarlo.

Aquests son els inconvenients de tenir el *bauprés* una mica massa llarch.

ACUDITS

Un nen de poch anys que junt ab el seu paré 's troba en una casa de pagés, no para fins que 'l acompanyan al corral a veure las titas.

Un cop allí, una oca se li encara ab ademán d' embestirlo, y 'l nen corra a refugiarse entre las camas paternals.

—No tinguis por, fill meu—li diu el seu papá.—Aquestas bestias no son dolentas... ¿Que no 't recordas que ahir tú 'n vares menjar d'oca?

—Sí, sí, papá—respon el nen—pero aquesta de avuy no es cuita.

Un metje rural molt aficinat a la cassa sortí un diumenje a primera hora ab l'escopeta y no torná a casa seva fins entrada de fosch.

—¿Qué tal li ha anat, Sr. Doctor?—li preguntá un vehí qu' estava prenent la fresca.

—Molt malament... no he lograt matar ni un trist gafarró.

—Créguim, Sr. Doctor: si vol matar deixis d'escopetas y no abandoni la visita.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*Más ca-ra.*
- 2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Lo marit de la difunta.*
- 3.ª CONVERSA.—*Olot.*
- 4.ª GEROGLIFFICH.—*Com mes músichs, mes instruments.*

Han endevinat totes ó part de las solucions del número anterior els caballers: Ex-barba-roch, B. Benet, Pampamoscas, María Bonablanca, un republicá, A. Curull T., Joan Catau, Geroni dels pits, Marramau, Múscul, Muntané y M., Juan Borrell y J. G.: *Lo que nos han remittit do no hace por casa.*

Caballers: Pau de la pipa, Un lancero, S. Busquets, F. Joanet, Juan Fort, A. M. y M., Pere Robert, Un gumista del Círcul, Juan de Tornafoch, B. Benet, Pampamoscas, María Bonablanca, un republicá, A. Curull T., Joan Catau, Geroni dels pits, Marramau, Múscul, Muntané y M., Juan Borrell y J. G.: *Lo que nos han remittit do no hace por casa.*

Caballers: M. Pijuan, Un aspirant a Frégoli, S. Casellas G., T., A. Ribas Ll., R. Aragall, Noy de las mostros, F. Virgili R., A. Brea Plá y Ll. Carbó C.: *Miraremos de aprovechar alguna menudencia.*

Caballer: Lay: Ho llegirém ab calma, y si com creyém va bé, ja ho sab.—J. Costa Pomés: Rebut els dos envíos. Gracias.—E. P. Farigola: Serveix més pera fer sopa, que pera escriure versos.—P. del C.: el seu defecte está en el excessu número de diminutius que conté. D'aquest abús en la consonancia dels versos se 'n diu *ripi*.

B. C. Inglés: Ja es fort, ja; pero, vaja, podria anar més ben vestit, tot aixó.—José Riba: ¿Es dir qu' es la primera vegada? Donchs, miri, el *musclayre* va fer més bon debut.—M. F. y S.: Aixó per álbun de la Codina Umbert... bueno.—K. Tremolins: Si un cregués en aixó de la grafologia diria que aquests versos son del senyor Vinas. Siguin de qui vulguin, lo cert es que 'l xistó final es del temps de la picó.—Samassilla del Antikiosco (Igualeda): Gracias pel article que heveu tingut l'amabilitat d' enviarnos. Demá a la tarde vos convidó a brenar.—Juli P., y Giménez: Li faltan un parell d'anys d'instrucció primaria.—Joanet: Magret, magret!—E. Zola y B.: ¡Uy, qu' está ploraner! No será res, home, no será res...—S. Galcerans: No vá del tot malament.—Andrésito: Agrahim l'envío dels traballs y las frases dolas que 'ns dedica.—E. Just y Pastor: Tócala, Pep; aixó es guayaba de la fina.—Lluís G. Salvador: Queda nostre.—J. Ribas S.: Una de las dugas, no diré que no.—A. Mercader: Té escassa importancia.—Juan Lirio: Aixó té massa gravetat per dirse aixís com aixís.—A. Camp Hpá: La extensió no 'ns ho ha permés.—Joseph Targaron: Lo mateix li dihém.—Antón Planas: Idem Idem.—Padri Drapaire: Pel recader rebrá (*porte debido* ó a pagar a la llegada) una capseta, quin contingut vosté ja sab.

A pesar de las indicaciones de 'n Silvela, en Villaverde y en Dato 's negan resoltament a presentar la seva candidatura per Valencia.

Massa saben ells que 'l poble valenciá está per la República y per en Blasco Ibáñez.

De *El Diluvio*:

«Fresco, lozano y rebosando vida surgió nuestro movimiento regional, que, como nacido del corazón, llevaba oleadas de sangre vigorosa por todos los miembros de su gigante cuerpo.»

Es molta veritat: va neixer vigorós; pero en ben poch temps ha envellit. Avuy el nas li toca a la barba, té gep y ranqueja... ¿y qué fá? Lo que tots els vells: passar tot el día a l'iglesia.

El *Siglo Futuro* de 'n Nocedal ha publicat un avis sobre eleccions a Catalunya, recomenant als seus amichs que votin las candidaturas regionalistas.

Y a pesar de publicarse aquell periódich a Madrid, l'avis está redactat en catalá.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.ª